

Ochrana názvu právnické osoby

Pouhá shoda geografického označení území, obsaženého jak v označení právnické osoby domáhající se zásahu podle § 19b odst. 2 obč. zák., tak v označení domnělého delikventa, není pro postup podle § 19b odst. 2 obč. zák. dostačující.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 3796/2010, ze dne 21.1.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Město Františkovy Lázně, zastoupeného JUDr. P.B., advokátem se sídlem v Ch., proti žalované G. R. F. k.s. (dříve G. R. F. L. k.s.) se sídlem ve F. L., zastoupené JUDr. Z. P., advokátem, se sídlem v K. L., o ochranu názvu právnické osoby, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 49 Cm 115/2007, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 10. května 2010, č.j. 3 Cmo 320/2009-133, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. května 2010, č.j. 3 Cmo 320/2009-133, v části, v níž bylo rozhodnuto o povinnosti žalované změnit svou obchodní firmu tak, aby nadále neobsahovala slovní spojení Františkovy Lázně do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku, a v části o náhradě nákladů řízení se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací Vrchnímu soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Plzni, jako soud prvního stupně, rozsudkem ze dne 29. května 2009, č.j. 49 Cm 115/2007-108 zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal, aby žalovaná byla povinna zdržet se používání názvu Františkovy Lázně a aby odstranila ze svého obchodního jména název Františkovy Lázně; zároveň rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Soud prvního stupně dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalovaná při výkonu své činnosti používala výhradně názvu obce Františkovy Lázně a že by v této souvislosti byly naplněny zákonné podmínky ochrany podle § 19b odst. 2 občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“). Vyšel ze zjištění zápisu z jednání rady Města Františkovy Lázně ze dne 21.5.2002, v němž rada projednala žádost žalované o použití loga „GOLFKLUB FRANZENSBAD“ a v němž bylo konstatováno, že rada města nemůže omezovat subjekty ve zvolení názvu, pokud neužívají znak města či vlajku. Z tohoto zjištění soud dovodil skutkový závěr, že rada města akceptovala, že dojde ke vzniku subjektu žalované, který bude používat výše uvedené logo, i když ve městě již působil Golf klub Františkovy Lázně. Podle názoru soudu prvního stupně je užití zeměpisného údaje v určitém obchodním jméně právnické osoby běžnou praxí, o němž svědčí fakt, že v obchodním rejstříku je zapsána řada právnických osob, které výslovné označení Františkovy Lázně mají ve svých názvech, přičemž vnímání názvu Františkovy Lázně mají průměrní občané spojeno s poskytováním lázeňských služeb. Činnost žalované však nespočívá v poskytování lázeňských služeb, nýbrž v provozování golfu, proto ani z těchto důvodů nebylo možno podle názoru soudu prvního stupně v tomto směru průměrného spotřebitele oklamat a nedošlo tak k neoprávněnému použití názvu žalobce.

Vrchní soud v Praze, jako odvolací soud, rozsudkem ze dne 10. května 2010, č.j. 3 Cmo 320/2009-133, změnil rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby v rozsahu zamítnutí návrhu na změnu obchodní firmy tak, že žalované uložil změnit svou obchodní firmu tak, aby nadále neobsahovala slovní spojení Františkovy Lázně, a v rozsahu návrhu, jímž se žalobce domáhal zdržení se užívání názvu Františkovy Lázně, zamítavý výrok rozsudku soudu prvního stupně v této části

potvrdil; zároveň rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že žalované nelze uložit povinnost zdržet se užívání názvu žalobce, pokud je jako součást její obchodní firmy, neboť by to odporovalo § 8 odst. 1 věty druhé obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), podle něhož je podnikatel povinen činit právní úkony pod svou firmou, a proto žalobu v této části zamítl.

Neztotožnil se však se soudem prvního stupně, že žalovaná neužívala název žalobce neoprávněně a že je i v této části žaloba nedůvodná. Odvolací soud naopak dovodil, že žalovaná neoprávněně název žalobce užívala v názvu obchodní firmy. Konstatoval, že slovní spojení „Františkovy Lázně“ je pouze a výlučně názvem jednotky územní samosprávy ve smyslu zákona o obcích a že název žalobce je součástí obchodní firmy žalované. Nepřisvědčil žalované, že slovní spojení „Františkovy Lázně“ není názvem žalobce, nýbrž jen zeměpisným označením světově známých lázní. Dále uvedl, že neexistuje žádná souvislost, z níž by bylo možné dovodit oprávněnost užití názvu žalobce v názvu žalované. Při právním posouzení věci vyšel rovněž ze zjištění, že žalovaná užívala název žalobce ve svém názvu bez souhlasu žalobce. Dovodil totiž, že soud prvního stupně učinil ze skutkového zjištění učiněného ze zápisu rady města Františkovy Lázně nesprávný skutkový závěr v tom smyslu, že žalovaná používá název žalobce v názvu své firmy se souhlasem žalobce. S tímto závěrem se odvolací soud neztotožnil, neboť rada města v uvedeném zápisu pouze konstatovala, že nemůže omezovat subjekty ve zvolení názvu, pokud neužívají znak města či vlajku, ale neudělila žalované výslovný souhlas s užíváním svého názvu. Odvolací soud uzavřel, že samotný fakt, že žalovaná použila název žalobce bez jeho souhlasu, kvalifikuje její jednání jako objektivně způsobilé přivodit žalobci újmu. Skutečnost, zda újma žalobci vznikla je pro posouzení žaloby nerozhodné, jestliže se žalobce nedomáhá poskytnutí přiměřeného zadostiučinění. Z uvedených důvodů proto odvolací soud dospěl k závěru, že je důvodné vyhovět žalobě, kterou se žalobce domáhal odstranění slovního spojení „Františkovy Lázně“ z názvu žalované.

Proti měnící části rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání z důvodu nesprávného právního posouzení ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), když své dovolání považuje za přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Dovolatelka poukazuje na to, že jako žalobce je v dané věci označeno „Město Františkovy Lázně“ a namítá, že tohoto označení nebylo žalovanou vůbec a nikdy použito. Dále uvádí, že obec, která je veřejnoprávní korporací ve smyslu § 23 zákona o obcích, není podle jejího názoru právnickou osobou ve smyslu § 19b obč. zák., podle něhož by mohla obec požívat takové ochrany. Má za to, že neoprávněným použitím názvu právnické osoby je ve smyslu § 19b odst. 2 obč. zák. použití celého názvu, které je způsobilé poškodit právnickou osobu, nikoliv neoprávněné užití jakéhokoliv názvu. Odvolací soud podle dovolatelky dále nesprávně dovodil, že neoprávněným použitím názvu je samotný fakt jeho použití. Namítá, že zákonodárce by nepoužil slovo „neoprávněné“, pokud by každé použití názvu bylo neoprávněné. Je přesvědčena, že neoprávněným použitím názvu může být jen takové použití, které je způsobilé poškodit. Takové použití názvu však v řízení nebylo prokázáno, proto nelze podle dovolatelky uzavřít, že žalovaná užívala název žalobce neoprávněně. Shoduje se s názorem soudu prvního stupně, že užití slovního spojení „Františkovy Lázně“ je zeměpisným označením a že použití zeměpisného označení v určitém názvu právnické osoby je běžnou praxí, o němž svědčí fakt, že v obchodním rejstříku je zapsána řada právnických osob, které výslovně označení Františkovy Lázně mají ve svých názvech.

Žalovaná navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky rozsudek odvolacího soudu v napadené části zrušil a věc vrátil v tomto rozsahu odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření k dovolání žalované navrhl jeho zamítnutí. Je přesvědčen, že odvolací soud rozhodl věc správně, neboť názvem žalobce je pouze slovní spojení „Františkovy Lázně“ bez dalšího

označení. Rovněž je podle žalobce nepřijatelný názor žalované, že žalobce není právnickou osobou a že mu proto není možno poskytnout ochranu podle § 19b obč. zák. Poukazuje na § 18 odst. 2 písm. c) obč. zák., podle něhož jsou právnickými osobami jednotky územní samosprávy. Pokud by i existovala praxe, že se používá názvu samosprávných jednotek v názvu firem, není to důvod pro potvrzení rozhodnutí odvolacího soudu, neboť podle žalobce je naopak namístě skoncovat s používáním názvu obcí, jako právnické osoby, v názvu jiného subjektu bez souhlasu obce.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou (§ 240 odst. 1o. s. ř.) a řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a opírá se o způsobilý dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. lze rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny. Uvedené vady řízení se z obsahu spisu nepodávají a dovolatelka ani takové vady v dovolání nenamítá.

Nesprávným právním posouzením věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. je pochybení soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy případ, kdy byl skutkový stav posouzen podle jiného právního předpisu, než který měl být správně použit, nebo byl-li sice aplikován správně určený právní předpis, ale soud jej nesprávně interpretoval (vyložil nesprávně podmínky obecně vyjádřené v hypotéze právní normy a v důsledku toho nesprávně aplikoval vlastní pravidlo, stanovené dispozicí právní normy).

Dovolací soud dospěl k závěru, že odvolací soud pochybil při aplikaci § 19b obč. zák. na zjištěný skutkový stav, dospěl-li k závěru, že podle § 19b obč. zák. je namístě poskytnout žalobci ochranu pro neoprávněné použití jeho názvu.

Žalovanou uplatněný dovolací důvod, jímž namítá nesprávné právní posouzení věci odvolacím soudem ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl v dané věci shledán důvodně uplatněným.

Dovolací soud při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu v napadeném rozsahu musel dát v první řadě za pravdu žalobci, že je nedůvodná námitka žalované, již namítá, že obec není právnickou osobou.

Podle čl. 99 Ústavy České republiky jsou obce základními územními samosprávnými celky.

Ustanovení § 18 odst. 2 obč. zák. stanoví, že právnickými osobami jsou:

- a) sdružení fyzických nebo právnických osob,
- b) účelová sdružení majetku,
- c) jednotky územní samosprávy,
- d) jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon.

Z uvedených ustanovení vyplývá, že obce, jako jednotky územní samosprávy, jsou právnickou osobou. Nelze tedy přisvědčit námitce dovolatelky, že by obec, jako jednotka územní samosprávy, nebyla právnickou osobou.

Obec, jako právnická osoba, je tedy oprávněna domáhat se ochrany podle § 19b odst. 2 obč. zák. Toto ustanovení stanoví, že při neoprávněném použití názvu právnické osoby je možné se domáhat u soudu, aby se neoprávněný uživatel zdržel jeho užívání a odstranil závadný stav; je možné se též domáhat přiměřeného zadostiučinění, které může být požadováno i v penězích.

Ze zjištění soudu prvního stupně, s jehož zjištěními se odvolací soud ztotožnil, vyplývá, že název žalobce je „Město Františkovy Lázně“ a že tento subjekt je aktivně legitimován k podání žaloby v dané věci, jako právnická osoba zapsaná do příslušného rejstříku ve smyslu § 19a odst. 2 obč. zák.

Uvedené zjištění je zjistitelné též z veřejně přístupných informací Ministerstva financí, z registru subjektů Českého statistického úřadu, v němž je žalobce zapsán pod názvem „Město Františkovy Lázně“.

Pokud tedy odvolací soud konstatoval, že slovní spojení „Františkovy Lázně“ je pouze a výlučně názvem jednotky územní samosprávy ve smyslu zákona o obcích, není jeho závěr správný. Z obsahu spisu a celého řízení vyplývá, že názvem žalobce je „Město Františkovy Lázně“, nikoliv subjekt s názvem „Františkovy Lázně“. Za této situace pak odvolací soud učinil nesprávný právní závěr, že název žalobce „Město Františkovy Lázně“ je součástí obchodní firmy žalované s názvem Golf Resort Františkovy Lázně k.s. V tomto směru je třeba přisvědčit dovolatelce, že slovní spojení „Františkovy Lázně“ není názvem žalobce. Naopak je možno souhlasit s názorem, že slovní spojení „Františkovy Lázně“ v názvu žalované je pouze geografickým označením území, v němž realizuje svou činnost.

Jinak by musela být posouzena situace, kdyby žalovaná užitím názvu žalobce (Golf Resort Města Františkových Lázní) vyvozovala klamný dojem, že je vlastnický či jiným způsobem spojena s žalobcem, např. že je žalobce společníkem žalované, anebo pokud by žalovaná parazitovala na označení žalobce, když by se ve skutečnosti její sídlo, resp. její provozovna nacházely mimo území Františkových Lázní, resp. mimo území přilehlé k tomuto městu, v důsledku čehož by toto označení působilo klamavě.

V dané věci tedy nebylo možno dospět k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu je v napadené části správné, proto Nejvyšší soud podle § 243b odst. 2 o. s. ř. rozsudek odvolacího soudu v této části, včetně závislého výroku o náhradě nákladů řízení, bez jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.) zrušil a věc vrátil v tomto rozsahu odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 o. s. ř.), v němž bude soud vázán právním názorem dovolacího soudu (§ 243d odst. 1, věta za středníkem o. s. ř.), přičemž rozhodne také o dosavadních nákladech řízení včetně řízení dovolacího (§ 243d odst. 1 o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)

- [Náhrada škody](#)